

VALJEVO-LELIÄŦ-TAOR

SELA: LELIÄŦ, LESKOVICE, DONJI TAOR

Kada se od Valjeva krene u pravcu juga, lokalnim putem ka selu LeliÄŦ, prvo se nailazi na staru krÄ•mu “LeliÄŦ”, a nakon 200 m (na desetom kilometru od Valjeva) se stiÄ¾e i do istoimenog manastira, koji danas ima veliki turistiÄ•ki znaÄ•aj. Postoji i konak u okviru manastira koji moÄ¾e da pruÄ¾i smeÄŦtaj za 50 ljudi-turista. Prekoputa manastira se nalazi stara kovaÄ•ka radnja, a u blizini nje i stara suÄŦjara sa “lesama” (drvene suÄŦjilice za voÄŦe) koje svedoÄ¾e o tradicionalnom naÄ•inu suÄŦjenja voÄŦta. TakoÄ¾e, u neposrednoj blizini, se nalazi stara osnovna ÄŦkola do 4.razreda, koja danas broji samo 9 Ä•aka. Na 1,5 km od manastira se nalaze dve kafane pored samog puta-jedna je kafana “TadiÄŦ” i datira joÄ¾ iz preproÄŦlog veka. Pored kafane je prodavnica, a prekoputa i PoÄŦta. Sa leve strane kafane je joÄ¾ jedna stara kovaÄ•ka zanatska radnja po Ä•emu je ovaj kraj Ä•uven.

Na treÄŦem kilometru odatle, desno se odvaja put za selo SuÄŦjicu, gde postoji seoska crkva i osnovna ÄŦkola do 4.razreda. Nazad, glavnim putem, nakon 2 km, stoji stara kuÄŦa-duÄŦan-koji je i dalje u funkciji. Tu sa desne strane se skreÄŦe ka zaseoku JovanoviÄŦi koji je karakteristiÄ•an po vunovlaÄ•ari JovanoviÄŦ BoÄ¾idara, jedinoj u funkciji na ovom podruÄ•ju. Tu se nalazi i selo Donje Leskovice, sa osnovnom ÄŦkolom do 8.razreda, dvema novootvorenim kafanama, prodavnicom i seoskim domom koji je jednim delom renoviran i u vlasniÄŦtvu je ÄŦkole. Koristi se i za smeÄŦtaj uÄ•itelja ali i za ÄŦkolske goste. Povratkom na glavni put, dalje se nastavlja ka Mravinjcima i selu Gornje Leskovice i zaseoku Jabuka gde postoji kovaÄ•ka radnja, Ä•iji vlasnik ima 76 godina i koja i danas radi. Na 18.kolometru od Valjeva, dolazi se do mesta Rastilo, a tu se nalazi ÄŦjumarska kuÄŦa- ima 20 leÄ¾aja i skoro je renovirana, a namenjena je omladinskom turizmu. Posebno su redovni posetioci- Ä•lanovi istranjivaÄ•kog druÄŦtva iz Valjeva, koji ovde borave na svojim akcijama i gde, izmeÄ¾u ostalog, odrÄ¾avaju edukativna predavanja upotpunjena terenskim radom. PodruÄ¾je je bogato srneÄŦtom divljaÄ•i, meÄ•ijom leskom, Ä•etinarskom ÄŦjumom, a ovde se odigralo i jedno od prvih poÄŦumnjavanja joÄ¾ davne 1918.godine. Na jednoj Ä•istini, u neposrednoj blizini, su se nekada odrÄ¾avali seoski vaÄŦari uoÄ•i velikih praznika. Zanimljivo je da se sve to nalazi na samo 1 km od puta, a i dalje se ima oseÄŦtaj potpune divljine. Nazad uz glavni put, nailazi mesto ÄŦtebiÄŦta Metaljka gde se pravi kafana ÄŦtebiÄŦta krÄ•ma koja ÄŦte imati i 5 soba pride. Odatle dalje 500 m nailazi se na izvor zvani “LovaÄ•ka Ä•esma”, u Ä•ijoj blizini je i spomenik BoÄŦko Buha. Zatim, nastupa potez vikendaÄŦja i sa jedne i sa druge strane puta sve do Mravinjaca gde postoji joÄ¾ jedna ÄŦjumarska kuÄŦa i joÄ¾ jedna ÄŦkola do 4.razreda sa dva Ä•aka. Desno od ÄŦjumarske kuÄŦe se nalazi jedan luksuzan privatni posed, sagraÄ•en od autohtonih materijala (drvo i kamen), ali je ipak modernog stila sa bazenom, saunom, terenima za razne sportove, a detalji, poput nameÄŦtaja, pribora za jelo i sl.su u etno stilu. Spolja ima izgled broda, a za njegovu gradnju, vlsnik je angaÄ¾ovao najbolje majstore u zemlji. Tu se dolazi do jednog raskrÄŦÄŦa, levo se ide prema KosjeriÄŦtu, a desno, nakon 14 km puta kroz ÄŦjumu, dolazi se do izvora Povolenske reke. Na poÄ•etku tog puta, sa desne strane, u potoku, mogu se videti kamene kugle neispitanog porekla i sastava, ali imponantnog izgleda. Tu u blizini se nalazi joÄ¾ jedna ÄŦjumarska kuÄŦa, a 5 km odatle, vodenica potoÄ•ara, joÄ¾ u funkciji.

Nazad na glavnom putu, pa prema KosjeriÄŦtu, nailazi se na izvoriÄŦte Bele Vode-jak i hladan izvor koji nikada ne presuÄ¾uje, a ubrzo zatim se stiÄ¾e do Povolenske kose i do sela Gornji Taor ÄŦto je ujedno i granica sa opÄŦtinom KosjeriÄŦ.